

24. LISTOPADU 2022

NEUROMODULAČNÍ LÉČBA MÍŠNÍ STIMULACE

MUDr. Jan Lejčko,
Centrum léčby bolesti, KARIM, FN Plzeň

CHRONICKÁ BOLEST

ZÁVAŽNÝ ZDRAVOTNICKÝ PROBLÉM

- **algeziologie** – lékařský obor, který se zabývá obtížně ovlivnitelnou bolestí
- objevuje se následkem působení úrazu či poškození (většinou na končetině)
- role algeziologa je stanovit
 - diagnózu bolesti
 - individualizovaný léčebný postup
- 8 až 10 % populace trpí chronickou bolestí vyžadující cílenou léčbu
 - chronická bolest není vyléčitelná, ale je léčitelná

CHARAKTERISTIKA CHRONICKÉ BOLESTI

- způsobuje tělesné a psychické utrpení
- narušuje sociální a rodinné vazby
- vede k funkčnímu oslabení a invaliditě
- existencionální problémy
- deprese, úzkost, sebevražedné tendence
- snížení kvality života
- je to v podstatě samostatné onemocnění
- obtížná a dlouhodobá léčba

NEJČASTĚJŠÍ CHRONICKÉ BOLESTI

- bolesti zad (včetně bolesti po operacích páteře, které jsou velmi obtížně léčitelné)
- bolesti hlavy
- kloubní bolesti
- neuropatické bolesti (přímé postižení nervů)
- poúrazové a pooperační bolesti
- nádorová bolest

MOŽNOSTI LÉČBY CHRONICKÉ BOLESTI

- **lékové** – analgetika a pomocné léky
- **nelékové** – rehabilitační postupy, fyzikální léčba, psychoterapie, akupunktura
- **intervenční postupy**
 - protibolestivé zákroky – pod kontrolou rentgenu, ultrazvuku nebo CT, radiofrekvence ...
 - **neuromodulační léčba** – není narušena struktura páteře a nervového systému, je ovlivňován funkční stav centrálního nervového systému
 - **neurostimulace** – míšní nebo periferní nervová
 - podávání léků do páteřního kanálu pomocí lékových dávkovacích systémů

MÍŠNÍ STIMULACE

- neléková metoda
- v místním znecitlivění za RTG kontroly se zavádí speciální stimulační elektroda do páteřního kanálu
- cílem je vyvolat v místech kde je bolest příjemné brnění, vrnění, které potlačuje bolestivý vjem
- pak probíhá cca týden testovací fáze
- stimulaci si pacient sám řídí pomocí ovladače (i-phone) podle průběhu bolesti (místo analgetik)
- je-li patrné zřetelné snížení bolesti a snižování spotřeby analgetik, implantuje se po cca týdnu neurostimulační generátor

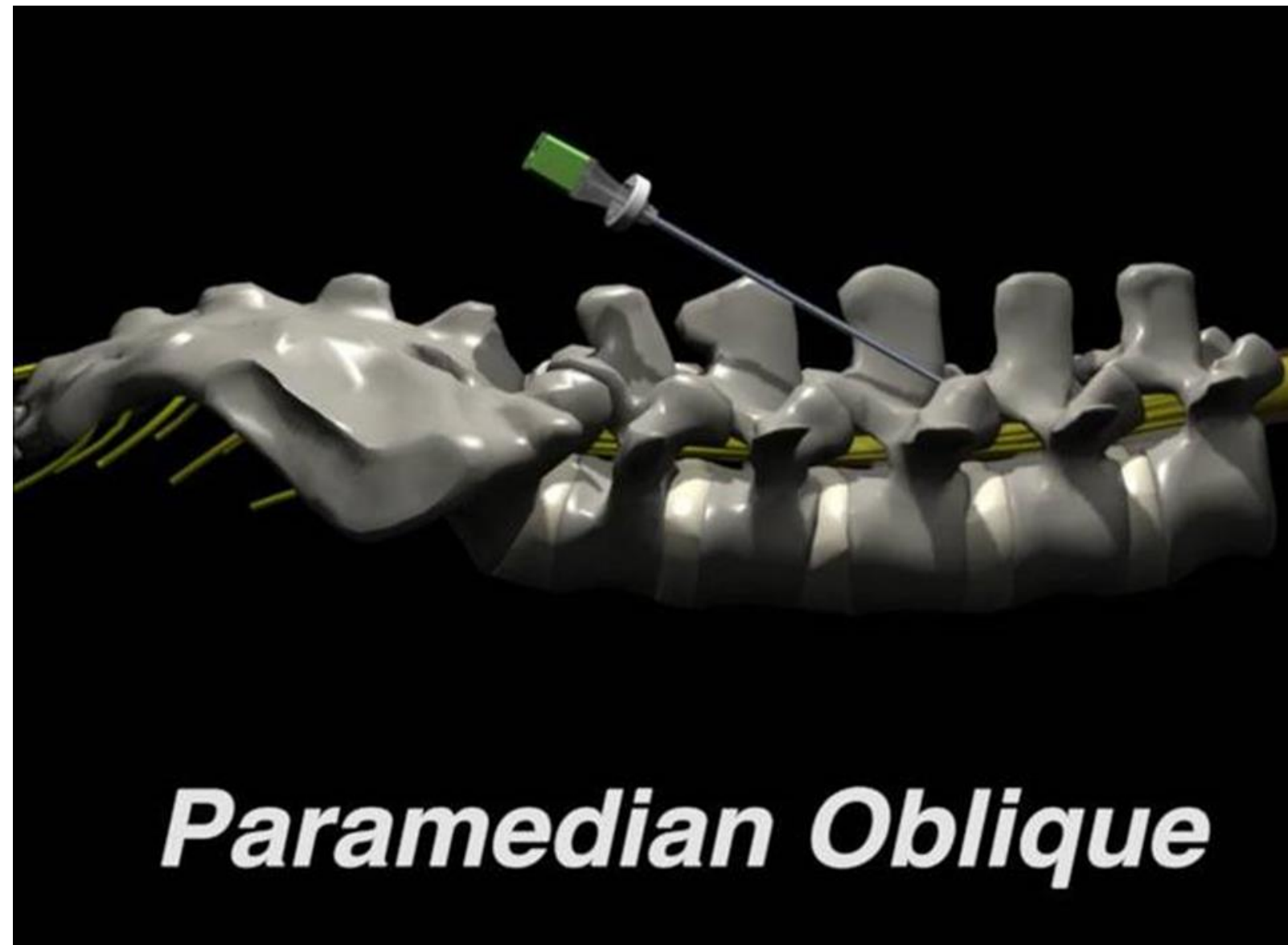
KDY BÝVÁ MÍŠNÍ STIMULACE ANALGETICKY ÚČINNÁ

- předchozí léčebné postupy selhaly
- nutné komplexní vyšetření více odborníků
- výběr vhodného pacienta
- zásadní je motivace pacienta a jeho aktivní přístup
- diagnózy
 - neztižitelné bolesti končetin po operacích páteře
 - neztižitelné bolesti u anginy pectoris
 - některé neuropatické bolesti
 - některé útrobní bolesti
 - algodystrofie

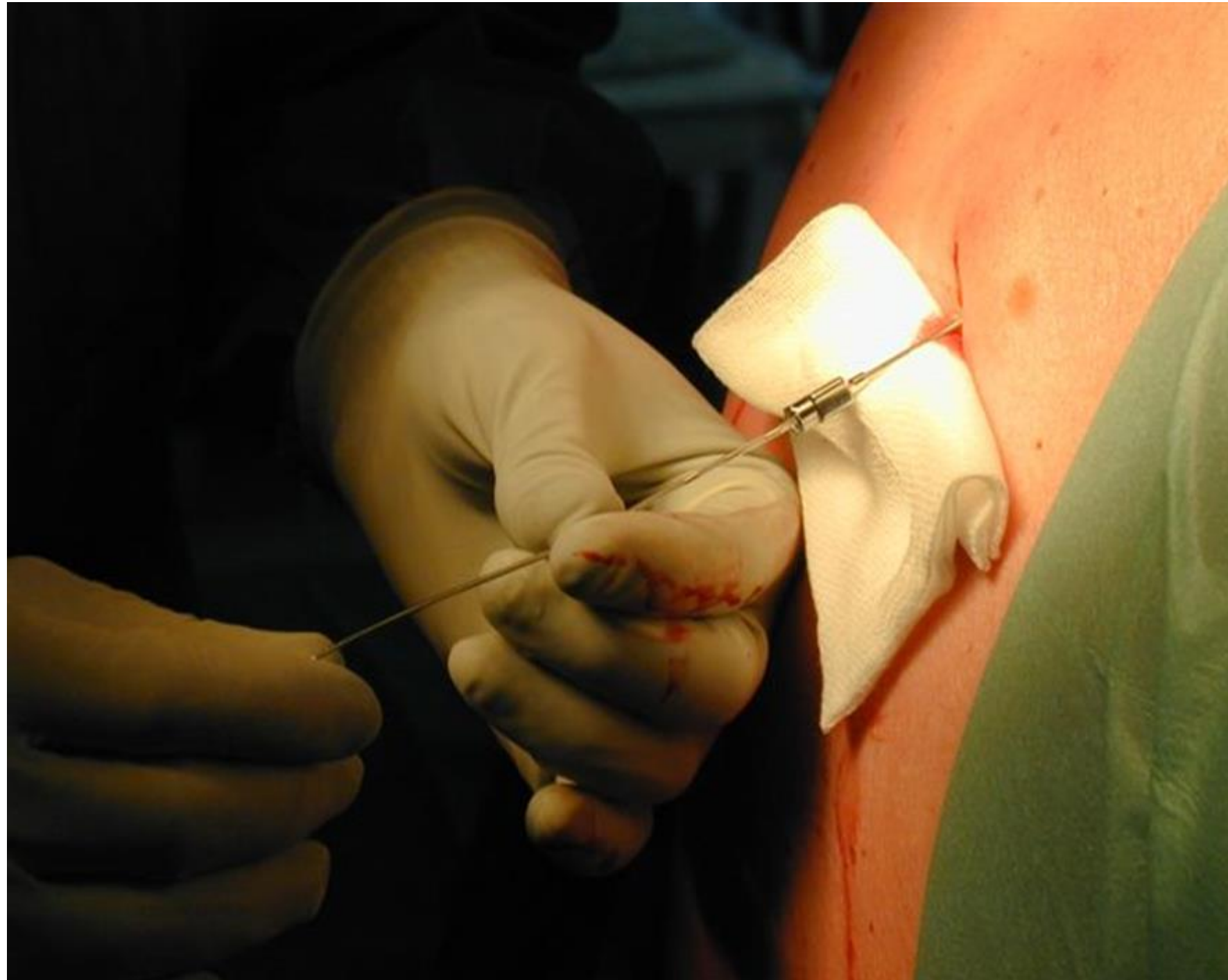
JAK TO PROBÍHÁ

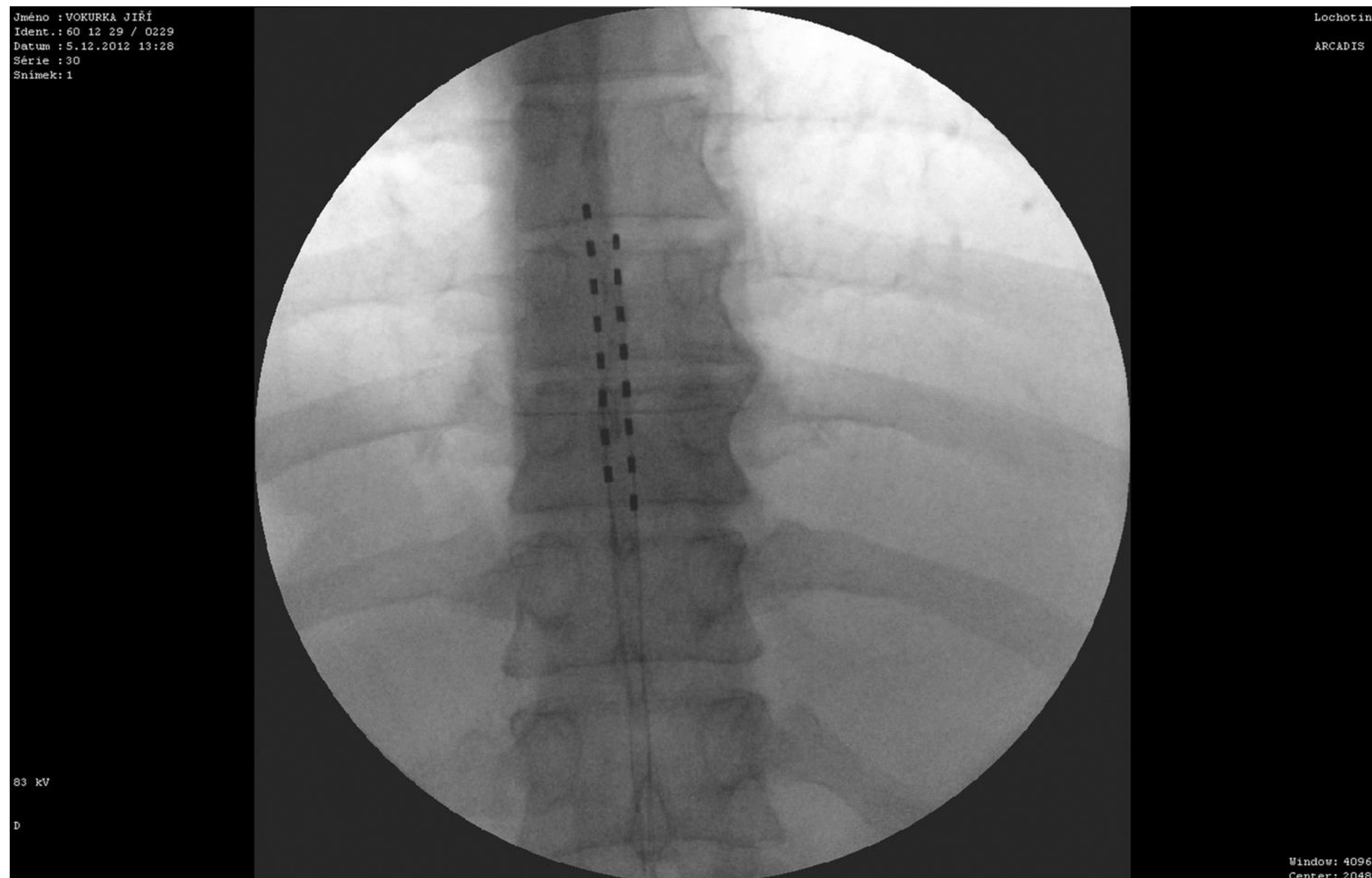
ZAVEDENÍ SPECIÁLNÍ JEHLY

ZAVEDENÍ MÍŠNÍ STRIMULAČNÍ ELEKTRODY

ULOŽENÍ MÍŠNÍCH STIMULAČNÍCH ELEKTROD NA RTG

MÍŠNÍ STIMULACE - ZÁVĚR

- účinná metoda léčby neztížitelné bolesti dolních končetin a zad po operacích páteře (ale i u jiných vybraných diagnóz bolesti)
- je možno významně snížit až vysadit farmakoterapii
- zlepšení funkčního stavu – návrat k aktivitám denního života
- výrazné snížení návštěv zdravotnických zařízení
- důležité je včasné zahájení míšní stimulace (do dvou let od vzniku bolesti)
- nákladná, ale z veřejného zdravotního pojištění hrazená léčba